Helostoma temminckii - Csókos gurámi

ELSŐ LEÍRÓJA:	Cuvier, 1829
CSALÁD:	Helostomatidae
MÉRET:	25 cm
C°:	24-30
pH°:	6-8
Nk°:	5-15
HELYIGÉNY:	300 liter
VISELKEDÉS:	békés
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	középső - felső szint
ÉLETTARTAM:	8-15 év
TERM.VÉD.:	nem fenyegetett

Helostoma temminckii
Csókos gurámi
(Cuvier, 1829)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Helostoma temminckii – Csókos gurámi elterjedési területe (Map)

Kambodzsa, Laosz, Mianmar, Vietnam, Thaiföld, Indonézia és Malajzia vizei. Megtaláljuk lassabb folyókban és állóvizekben is. Szumátrán, Borneón is gyakori. A Fülöp-szigetekre, Pápua Új-Guineára (Irian Jaya területére) és Szingapúrba betelepítették.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Ovális alakú hal, eredeti színe ezüstös-szürkétől a szürkészöldig terjed, melyen apró, sötét pontok sorakoznak, a vadonban jobbára velük találkozni. Az itt is bemutatott egyik leggyakoribb akváriumi tenyészváltozat színe fehér és halvány-rózsaszín (ahogy idősödik a hal, egyre inkább kifehéredik). Feje elkeskenyedő, végállású szájának ajkai szélesek, jellegzetesen "csókra" állnak, ennek területvédelmi és

táplálkozási oka van. Farok alatti és hátúszója egyformán hosszú alapon nyugszik és kétharmad részükön tüskések. Az akváriumban tartott, többnyire kicsiny példányokon az ivarok alig ismerhetők fel. 10-12 cm hosszúságtól kezdve a nőstény valamivel teltebb.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

A csókos gurámik nem mindennapi díszhalak akváriumainkban. Már az 1920-as évek eleje óta rendszeresen kerültek példányai Európába, így meglehetősen régóta ismert faj. Magyarországon már 1968-ban sikerült is szaporítani. Gondozását azonban némi gyakorlattal már rendelkező akvaristáknak ajánljuk, mert nem mindig egyszerű. A nálunk is beszerezhető csókos gurámik túlnyomó többsége délkelet-ázsiai importból származik, s ezek a példányok sokszor kicsik, gyengék, soványak, néha fertőzöttek is, és sokszor csak nagy nehézségek árán (vagy sehogy sem) lehet életben tartani őket. A természetben kifejlett kori testhosszuk elérheti a 25, ritkán a 30 cm-t is, s bár akváriumban általában nem nőnek ekkorára, legalább 300 literes medence szükséges gondozásukhoz. Ezt az is alátámasztja, hogy akár 1 kg-os testtömeget is elérhetnek!

Sikeres tartásuk egyik sarkalatos és egyben nehezebb pontja a megfelelő táplálás. Nagy testméretük ellenére a fő táplálékuk a plankton, a vízben lebegő apró növényi és állati szervezetek tömkelege, illetőleg algák, biofilmes lerakódások. A fiatal állatok szinte egyáltalán nem fogadják el a műeleségeket, csak nehezen lehet rászoktatni őket (ha ez sikerül, akkor az jelentős előny a későbbi gondozás során). Táplálékuk döntő hányadát azonban vízibolháknak (Daphnia), kandicsrákoknak (Cyclops), kerekesférgeknek (Rotatoria) és artémiának kell képezni, lehetőleg élve. A fagyasztott eleségeket is néha vonakodva fogadják. Mindenképpen szüksége van növényi táplálék-kiegészítésre. Szájuk alkalmazkodott bizonyos algák, bevonatok elfogyasztásához is. Távol-Keleten az ipari tenyésztés során gyakran alkalmaznak akár disznóeleséget is a vízbe öntve, ami a halak számára gazdag táplálékforrás, és magas növényi alapanyagtartalma végett sok vitamint is jelent a gurámik számára. Akváriumi tenyésztés előtt mindenképpen kapjanak sokszor a fent is említett élő planktonikus szervezetekből. A csókos gurámik örömmel táplálkoznak gyakorlatilag „cetcápa” módjára, szájukat nyitogatva az apró planktontömegben úszva.

Tágas akváriumukban legyen elég hely a halak számára az úszáshoz. Túlságosan dús növényzet szükségtelen, egy átlagos berendezés kellő hely biztosításával teljesen alkalmas. Erős szűrésre van szükség, de a vízmozgás maradjon csekély, jellemzően csendesebb vizek lakói. Enyhén savas – semleges kémhatás és lágy-középkemény víz az optimális nekik. 24-26 °C megfelel tartásukhoz, tenyésztésükhöz azonban meg kell emelni a hőmérsékletet. Hosszú távon is gond nélkül tarthatjuk őket magasabb 28-29 °C-os közegben is! Sokszor láthatjuk halainkat a felszínen pipálni, labirintszervüknek köszönhetően jól megélnek oxigénszegény vizekben is.

Nevüket nemcsak érdekes szájformájuknak, hanem nem mindennapi viselkedésüknek is köszönhetik. A

„csókos” megnevezés ugyanis arra utal, hogy a halak szájuknál fogva összeakaszkodnak, megpróbálják egymást eltologatni. Ez egyfajta területvédő, erőfitogtató magatartás, leggyakrabban a hím egyedek közt figyelhető meg, sérülésmentes, és a megfigyelő számára agresszívnek sem tűnik. Mindeközben halaink számára ez semmi másról nem szól, csak a hierarchia, a csoportban elfoglalt pozíció beállításáról. Egyébiránt kifejezetten békés halak, a náluk jóval kisebb fajokat sem zaklatják. Remekül együtt tarthatóak dániókkal, razbórákkal, csíkfélékkel és más labirintkopoltyús fajokkal is. Biotóp környezetben is előfordulnak kék és szalagos gurámik, párduccsíkok, vöröscsíkú razbórák mellett is.

Az ivarok megkülönböztetése nagyon nehéz, ikrázás előtt felülről nézve a nőstények teltebbnek látszanak, vagy esetleg nagyon óvatosan, a halakat kézbe véve és a hasukra finom nyomást gyakorolva (kipréselve ezzel az ikrákat vagy hímivarsejteket) meggyőződhetünk róla, hogy milyen ivarúak.

Tenyésztésük más labirintkopoltyús fajokhoz képest bonyolultabb. Mindenképpen jól táplált, erős, nagy példányokat válasszunk és tágas szaporító medencébe helyezzük őket. A víz ne legyen túl kemény, esetleg enyhén savanyú. Emeljünk a hőmérsékleten, 30 °C közelébe. A tenyésztő akváriumba helyezzünk sok úszó vízinövényt, melyek felfogják a felszínre emelkedő, magas olajtartalmú ikrákat. A halak nem készítenek habfészket. Egy jól bevált fogás a tenyésztő akvárium felszínére némi szárított füvet szórni, ez egyrészt további búvóhelyet jelent az ikráknak, másrészt pedig elősegíti többek között a papucsállatkák elszaporodását, ami kiváló induló táplálék a porontyoknak. A szülők ikrafaló tevékenysége változó, egyes tenyésztők nem szoktak erről különösebben említést tenni, míg másoknál okoz némi problémát. Legbiztosabb az ikrarakás után a szülőket eltávolítani. Rendkívül produktív halak, egy jól fejlett nőstény akár 10.000 ikrát is rakhat! A kelési idő 1,5-2 napig szokott tartani, további 2-3 nap szükséges a szikzacskó felszívódásához. Ezután a kishalak megkezdik táplálkozásukat, e célból az infuzória, papucsállatka és szárított tojássárgája felel meg leginkább, csak valamivel később lesznek képesek a frissen kelt artémia elfogyasztására.

Tágas hely, jó szűrés, sűrű vízcsere és rengeteg táplálék szerepel azon a listán, ami a sikeres felnevelésük feltételeit sorakoztatja. Naponta többször is etessük őket, de ha bőséges a táplálék, akkor egy hónapos koruk után már nem lesz velük gond. A nevelő akvárium nagyon jól záródó kell, hogy legyen, ugyanis nem különbözhet a medence feletti levegő hőmérséklete a vízétől (kb. 30 °C), hogy a labirintszerv egészségesen fejlődjön! A szétnövésre figyeljünk, a fehér példányok lassabban fejlődnek a szürke, vad típushoz képest (szürke szülőknek is előfordul fehér utóda, de a természetben ezek gyorsabban kiszelektálódnak, ezért ott nem elterjedtek).

Ázsiában ipari mennyiségben, tógazdasági méretekben tenyésztik őket, akvarisztikai célokra és étkezési hal gyanánt is.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: *Helostoma temmincki, Helostoma temminkii, Helostoma rudolfi, Helostoma tambakkan, Helostoma oligacanthum, Helostoma servus, Helostoma xanthoristi*.

Eng: Green kissing gourami, Green kisser, Kissing gourami, Pink kisser.

Egyéb köznevei: Gourami embrasseur, Gurami besador, Kyssegurami, Pusukala, Küssender Gurami, Gurami calujacy a. calusek, Gurami-beijador, Gurami besador, Kyssgurami.

KATEGÓRIÁK:

Akváriumi halak, Labirintkopoltyús halak

KULCSSZAVAK:

Helostomatidae, Akváriumi halak, akvarisztika, 1829, Cuvier, Mászó- és Labirinthalak, Csókos gurámi, Helostoma temminckii

JELLEMZŐK:

állóvízi, óriás méretű 20 cm fölött, barna vízi, Indokína, nagy (több 200 liternél), Ázsia, Vietnám, féllúgos (7.5-8 pH), Dél-Ázsia, Nagy-Szunda-szk, félsavas (6-6.5 pH), Indonézia, Myanmar, lassan mozgó vízi, hőigényes (25-30 °C), Szumátra, közepesen aktív mozgású, békés viselkedés, Thaiföld, Fülöp-szigetek, mindenevő, lágyvízi (5-10 Nk°), Jáva, felső szint, közepes hőigényű (20-25°C), Borneó, átlagos növényzetigényű, közepesen keményvízi (10-15°Nk), hosszú életű 6 év fölött, lassú mozgású, fekete vízi.

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

- Horst Linke: **Labyrintfische**
- Horn Péter, Zsilinszky Sándor: **Akvarisztika**
- http://www.seriouslyfish.com/species/helostoma-temminkii/

Írta: Liziczai Márk
Katalógusba került: 2008-05-19 09:01:16
Legutolsó frissítés: 2018-08-28 14:08:36
Katalógus ID: 4251
Oldal linkje: https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/labirintkopoltyus-halak/helostoma-temminckii.html

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva